

FAIR TRADE

Gazeta Studencka, 01.03.2009 – termin Fair Trade odnosi się do ruchu Sprawiedliwego Handlu dążącego do uzdrowienia relacji ekonomicznych Północ-Południe i poprawy sytuacji mieszkańców Globalnego Południa. Natomiast Fairtrade pisane razem to nazwa certyfikatu, który jest przyznawany przez Fairtrade Labelling Organizations International (FLO) dla ok. 100 rodzajów produktów spełniających wytyczne tej organizacji. W Polsce FLO nie doczekała się jeszcze swojego przedstawicielstwa.

Fair trade jest filozofią produkowania, kupowania oraz organizowania światowego handlu. Ma on na celu wspieranie producentów z krajów rozwijających się, poprzez tworzenie lepszych warunków handlowych. „Ruch przyczynia się do zrównoważonego rozwoju krajów rozwijających się” – jak tłumaczy Małgorzata Krzystkiewicz z Polskiej Zielonej Sieci, instytucji zrzeszającej organizacje ekologiczne.

Ludzie rzadko zastanawiają się nad tym, skąd pochodzą markowe produkty, które kupują w drogich sklepach. Niektórym nie przeszkadza, że zostały wyprodukowane w trudnych, niewolniczych warunkach, nierzadko przez dzieci.

Wiele osób w Polsce nie słyszało jeszcze o Fair trade, nie znają jego zasad oraz nie wiedzą, w jaki sposób certyfikat Fairtrade świadczy na korzyść produktu, któremu został przyznany.

W celu wsparcia propagowania wiedzy o idei Sprawiedliwego Handlu, powstała specjalna publikacja „Spacerownik po świadomej konsumpcji” oraz strona internetowa – <http://efte.org/spacerownik>, opracowane przez grupę ok. 10 osób skupionych w organizacjach „Polska Zielona Sieć” z Krakowa oraz „Grupa eFTe” z Warszawy. Projekt ma na celu skatalogowanie i rozpowszechnianie informacji na temat fair trade, m.in. wskazuje miejsca w Krakowie i Warszawie, np. sklepy czy kawiarnie, w których można nabyć produkty z certyfikatem FT, ale także produkty ekologiczne, punkty sprzedające rzeczy pochodzące z recyklingu, świadczące usługi wymiany i naprawy rzeczy użytkowych, oraz wiele innych firm i instytucji „propagujących świadomą, odpowiedzialną konsumpcję i działające według zrównoważonych standardów”.

Najtrudniejsze w promocji fair trade jest dotarcie do miejsc, które często bywają niszowe, nie mają reklamy i są znane wyłącznie w lokalnej społeczności.

Przekrój, 17.05.2009 – zazwyczaj produkty fair trade są niewiele droższe od tych dostępnych w supermarketach, niestety – nie w Polsce.

Produkty oznaczone certyfikatem Fairtrade, sprzedawane w naszym kraju, w większości są importowane z Niemiec. Na chwilę obecną tylko jeden polski producent zdecydował się na sprowadzanie produktów fair trade bezpośrednio z krajów rozwijających się. – „Dla producentów kawy czy kakao wciąż jesteśmy zbyt małym rynkiem, żeby opłacał im się eksport do Polski” – mówi Tadeusz Makulski, prezes Stowarzyszenia Trzeci Świat i My, największego importera produktów fair trade do Polski.

Na sprawiedliwe zakupy Niemcy wydają 1,1 mld zł rocznie w ok. 30 tys. punktów sprzedaży.

W Polsce takich miejsc jest zaledwie ok. 150.

Przedstawiciele ruchu fair trade liczą, że „sprawiedliwy handel” może się spopularyzować w Polsce po wejściu do strefy Euro. Uważają, że ceny produktów fair trade mogą spaść dopiero wtedy, gdy polski rynek zacznie być opłacalny dla eksporterów z krajów rozwijających się.

Rynek nie zacznie być jednak opłacalny, dopóki nie zaczniemy masowo kupować towarów sprawiedliwego handlu.

[Bankier.pl](#), 08.05.2009 – Sprawiedliwy Handel to system, który monitoruje produkty na każdym etapie – od producenta poprzez eksporterów, importerów i przetwórców, aż do końcowego produktu. Co prawda produkty oznaczone czarno-niebiesko-żółtym znakiem fair trade są nieco droższe od innych, ale zazwyczaj odznaczają się wyższą jakością. Wspierają pomoc dla krajów Południa, a jednocześnie pozwalają konsumentom na świadomy wybór.

Koalicja Sprawiedliwego Handlu promująca w Polsce zasady Fair Trade zwraca uwagę na problem sprawiedliwej zapłaty dla producentów z Trzeciego Świata (np. Etiopczyk pracujący na plantacji kawy dostaje za 1 kg ziaren równowartość 1,20 zł – gdy w Polsce z takiej ilości kawy można zaparzyć ok. 80 filiżanek kawy i sprzedać w kawiarni za kwotę ok. 500 zł). Dzięki fair trade producenci z krajów Południa otrzymują stabilną cenę pokrywającą koszty produkcji oraz premię wypłacaną jako dodatek do ustalonej ceny, którą organizacje producentów przeznaczają na wybrane cele; na ogół jest to edukacja, ochrona zdrowia czy usprawnienie procesu produkcji.

By uzyskać certyfikat Fairtrade, producenci mają obowiązek zapewnić swoim robotnikom dobre warunki pracy. Nie wolno im również zatrudniać dzieci oraz nadużywać pestycydów, a także przeszkadzać w działalności związków zawodowych. W zamian często są wspierani zapłatą z góry za swoje produkty w wysokości do 60%, co jest dla nich bardzo ważne, gdyż zazwyczaj mają problemy z uzyskaniem kredytów na prowadzenie działalności.

[Gazeta Wrocław](#), 10.05.2009 – 9 i 10 maja obchodziliśmy Światowy Dzień Sprawiedliwego Handlu (World Fair Trade Day). Z tej okazji odbyły się spotkania, koncerty, pokazy filmów oraz degustacje, których celem było przybliżenie wszystkim idei fair trade.

Fair trade to zorganizowany ruch, mający za zadanie poprawienie jakości życia ludności zamieszkujących kraje rozwijające się. Produkty oznakowane certyfikatem FT są gwarancją wysokiej jakości; certyfikat świadczy o tym, że ludzie, którzy pracowali przy ich produkcji, byli uczciwie traktowani i wynagrodzeni.

Więcej na stronie: www.fairtrade.org.pl.

[Gazeta Kraków](#), 10.05.2009 – „Uderz w bęben dla sprawiedliwego handlu” – pod takim hasłem obchodzono tegoroczny Światowy Dzień Sprawiedliwego Handlu. Od 2001 roku corocznie obchodzi się go w 70 krajach na świecie, a w Polsce w 7 miastach: Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Łodzi, Toruniu, Gdańsku i Lublinie.

Sprawiedliwy handel przeciwdziała wyzyskowi rolników i plantatorów. Beneficjentami ruchu są producenci z Afryki, Ameryki Południowej oraz Azji. Akcja nie obejmuje północnych rejonów świata.

[Gazeta Toruń](#), 07.05.2009 – fair trade to globalny ruch społeczny popierany przez ONZ i Unię Europejską. Powstał w latach 80. w celu ochrony praw pracowników i producentów z krajów rozwijających się, tzw. Południa. Ruch walczy o sprawiedliwy podział zysków z handlu międzynarodowego oraz sprawiedliwą zapłatę dla pracowników z Azji, Afryki i Ameryki Południowej.

[Gazeta Warszawa](#), 11.05.2009 – na Zachodzie idea Fair Trade jest bardzo trendy; wiele znanych marek ubiega się o uzyskanie certyfikatu FT, przyznawanego przez organizację Fairtrade Labelling Organizations International. Aby uzyskać certyfikat dla swojego produktu, trzeba spełnić wiele warunków, np. zapewniać odpowiednie warunki socjalne (ochrona praw kobiet, zakaz pracy przymusowej i pracy dzieci) oraz ekologiczne (ograniczanie użycia w rolnictwie środków chemicznych, zapobieganie pożarom lasów itp.). Certyfikatem oznaczana jest głównie żywność, marki odzieżowe mogą się ewentualnie poszczycić produktami z „etycznej” bawełny.

Świadoma konsumpcja to nie tylko kupowanie produktów z logo FT. To przede wszystkim styl życia, który wyznacza zasada trzech re: reduce (ograniczaj), reuse (używaj ponownie) i recycle (odzyskuj). Twórczemu recyklingowi poświęcona była impreza pt. „Dekonsumpcja”, którą, z okazji Dnia Sprawiedliwego Handlu, obchodziła w Café Kulturalna warszawska Grupa eFTE, która działa na rzecz świadomej konsumpcji.

[Inwestycje.pl](#), 05.05.2009 – „Sprawiedliwa kawa smakuje luksusowo. (...) Prezentuje się jako wyjątkowo szlachetny gatunek, bo ludzie, którzy się nią opiekowali, zostali za to należycie wynagrodzeni”.

Międzynarodowy ruch alternatywnego handlu przeciwstawia się niesprawiedliwym praktykom w światowym handlu. Sprawiedliwy handel gwarantuje sprawiedliwe wynagrodzenie oraz godne i bezpieczne warunki pracy, m.in. ludności z Kolumbii. Strażnikiem zasad fair trade są niezależne organizacje certyfikacyjne zrzeszone w Fair Trade Labelling Organizations International – FLO. Opiekują się głównie produktami spożywczymi, a do najpopularniejszych produktów posiadających certyfikat Fairtrade zalicza się także królową wśród kaw – Arabikę, której każda filiżanka może stać się manifestem, że należy pomóc mieszkańcom Ameryki Łacińskiej.

[Perspektywy.pl](#), 08.05.2009 – Sprawiedliwy Handel to światowy trend w etycznej konsumpcji oraz sposób na pomoc krajom Południa, popierany przez Unię Europejską, Światową Organizację Handlu, Organizację Narodów Zjednoczonych oraz setki tysięcy świadomych konsumentów Europy i Ameryki Północnej.

Organizatorami obchodów Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu w Polsce jest tzw. Koalicja Sprawiedliwego Handlu. Jej członkowie to: Fundacja na Rzecz Edukacji Obywatelskiej im. Alana Turinga, Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych,

Fundacja Współpracy Międzynarodowej „Libertos”, Grupa eFTE Warszawa, Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”, Polska Akcja Humanitarna, Polska Zielona Sieć, Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu, Trzeci Świat i My, Salezjański Wolontariat Misyjny „Młodzi Świata”, Stowarzyszenie Lokalnych Ośrodków Twórczych, Towarzystwo dla Natury i Człowieka.

na podstawie:

Perspektywy.pl – Edukacyjny Portal Maturzystów, 08.05.2009,

Gazeta Studencka, 01.03.2009,

Przekrój, 14.05.2009,

Bankier.pl, 08.05.2009,

Gazeta Wrocław, 10.05.2009,

Gazeta Warszawa, 11.05.2009,

Gazeta Kraków, 10.05.2009,

Gazeta Toruń, 07.05.2009,

Inwestycje.pl, 05.05.2009,

przygotowała: Marzena Żeber